

OM DE I HULE TRÆER RUGENDE ÆNDERS ØKOLOGI.

AF

EINARI MERIKALLIO, RIIHIMÄKI, FINLAND.

MED 3 FOTOGRAFIER AF FORF.

De fleste af Finlands og Skandinaviens Andearter lægger deres Reder umiddelbart paa Jorden, i Jordhuler, under Buske og lignende Steder. En Undtagelse herfra udgør imidlertid 3 Fugle, nemlig Hvinanden (*Clangula glaucion*), Stor Skallesluger (*Mergus merganser*) og Lille Skallesluger (*Mergus albellus*), der alle ruger i hule Træer.

Den fremtrængende Kultur medfører overalt bemærkelsesværdige Forandringer i Naturen. Baade Plante- og Dyreverdenen udsættes for disse. Skovens Forsvinden fra beboede Egne er en af de mest iøjnefaldende Følger af Bebyggelsen; og først gaar det ud over saadanne gamle Træer, der er blevet hullede enten ligefrem ved Raaddenskab eller ogsaa ved Spetternes Hjælp. Disse hule Træer er ganske særligt yndede, ikke alene af ovennævnte, men ogsaa af mange andre Fugle, og tjener endda som gode Ynglepladser for nogle. Det, at slige Træer forsvinder, medfører naturligvis store Forandringer i hele Tilværelsen for de Fugle, der plejer at ruge i Hullerne. De maa enten søge sig nye, mindre godt egnede Redepladser eller ogsaa helt og holdent flytte bort fra deres gamle, nedarvede Yngleomraader til ubebyggede Egne, hvor Menneskenes Fremtrængen endnu ikke har gjort sig gældende.

Ganske særligt er Forholdene blevet fortvivlede for de Fugle, der bor i hule Træer ude i Nærheden af Havet, i det mindste paa den finske Side af den Bottniske Bugt, hvor Skovene især er ved at forsvinde. Den store Skallesluger, der væsentlig synes knyttet til Kystegnene, har maattet ombytte sine tidligere Ynglesteder med nye, naturligvis helst med saadanne, der saa meget som muligt ligner de gamle. Saadanne er f. Eks. Høstskurenes Loftsrum, ind til hvilke der almindeligvis kun fører en ganske smal Aabning, som Mennesker ikke kan trænge gennem, eller ogsaa Tagrum paa en Fiskerhytte ude i Skærgaarden.

Der findes næppe i den nordlige Del af den Bottniske Bugt

en eneste Fiskerhytte, hvor man ikke kan finde en Skallesluger-rede eller i hvert Fald Rester af den.

Fig. 1 viser en Skalleslugerrede paa Loftet af en Fiskerhytte paa det lille, øde Selkäletto-Skær i Ii (Jjo), nogle Mil Nord for Uleåborg. En af Tagspaanerne var borte, og denne Aabning benyttede Fuglen til at komme ind og ud af. Foruden oven-

Fig. 1. Rede af Stor Skallesluger paa Loftet i en Fiskerhytte. Ji, Selkäletto 12—6—08.

nævnte Redepladser maa nu ogsaa andre Steder tjene som Gemmest-ed for Æggene, f. Eks. noget afsides liggende Smaaabygninger som gamle Skure og Lader samt Stenbunker. Og saadanne Steder er i Reglen langt de bedste, thi Reder anbragte paa Loftsrum bliver altid ødelagte.

Hvorledes den lille Skallesluger har tillempet sig efter disse Forandringer i Naturen er vanskeligt at sige, da den er saa temmelig sjelden og lidet kendt selv i Finland. Muligvis har den forsøgt at bevare sine gamle Livsvaner ved at trække sig bort fra Menneskets Nærhed til mere ubeboede Egne. Men da det ikke førte til det ønskede Resultat, har den maaske alligevel maattet ophøre med disse oprindelige Redepladser og er nu begyndt at lægge Reden nede paa Jorden. Der findes ogsaa et

Par Tilfælde, hvor Reden er fundet under en Busk; men Fundet af disse Reder har vakt Tvivl, maaske netop mest fordi en saadan Redeplads ikke var set før.

Saa er der tilbage Hvinanden, der synes endnu mere knyttet til hule Træer, end i hvert Tilfælde den store Skallesluger; den har aabenbart søgt at undgaa sin truede Tilværelse ved at

Fig. 2. Hvinanderede i hul Birk (Pilen peger mod Redehullet). Haukipudas Satakari 1910.

trække sig tilbage til det indre af Landet, hvor der endnu findes hule Træer. Den synes heller ikke at være saa fast knyttet til det aabne og store Vand som den store Skallesluger. Det er ganske tilfældigt, i det mindste hos os i Finland, at den har ynglet andre Steder end i hule Træer. Saaledes har den, ifølge Fellmann, i Utsjoki ynglet i den derværende Kirke.

Ovennævnte Forhold i Hvinandens Levevis har sikkert forarsaaget, at den lidt efter lidt har trukket sig bort fra Kystegnene til det indre af Landet. I Nord-Österbotten har Hvinanden i den sidste Menneskealder med Sikkerhed kun en eneste Gang ynglet helt ude ved Havet. Reden blev funden af mig og

Gymnasiast Arvi Illikainen 2 September 1908 paa den lille Satakariholm i Haukipudas (ca. 20 km Nord for Uleåborg). Den indeholdt flere raadne Æg. Fig. 2, der er taget det næste Foraar i April, viser nærmere Redestedet.

Da det Forhold, at Skovene forsvandt fra beboede Egne, allerede tidligt bevirkede stor Mangel paa hule Træer, egnede til Redepladser, er det ikke særlig mærkeligt, at ogsaa Hvinanden blev tvunget (da der jo overhovedet ikke fandtes noget Valg) til at anvende alle mulige hule Genstande til at yngle i.

Allerede fra gammel Tid har Mennesket forstaaet at drage Nytte heraf for at faa Fuglens velsmagende Æg til Husholdningen. Det var besværligt at brandskatte de ofte langt borte ynglende Fugle, og Rederne kunde saa tilmed ofte være i Huller, der var meget vanskeligt tilgængelige. Langt nemmere var det derimod at tømme Reden, naar den fandtes lige i Nærheden af Husene. Æggene kunde man tage hver Dag, og det var ganske særlig fordelagtigt, naar man, ved at gaa læmpeligt frem, kunde faa Fuglen til at lægge 2—3 Gange saa mange Æg som ellers. Et særligt godt Resultat gav denne Beskatning imidlertid først, da man i Stedet for de faa, skjulte, naturlige Træhuller begyndte at opsætte Redekasser paa dertil egnede Steder.

Paa denne Maade er Indsamlingen af Hvinandæg aabenbart opstaaet. Nuomstunder er denne Skik, i det mindste i Finland, hvor den ved Lov er forbudt, paa mange Steder uddød. I nogle, hovedsagelig afsides liggende, Egne drives den endnu i mindre Maalestok. Mer eller mindre sammenfaldne Redekasser findes endnu i mange Egne som et talende Minde derom.

Et Spørgsmaal er hidtil kun blevet belyst af meget faa direkte Iagttagelser, nemlig hvorledes Ungerne af Hvinanden ligesom af andre Ænder, der ruger i hule Træer, kommer ned fra disse; de træffes jo nemlig allerede som ganske smaa sammen med deres Moder ude paa Vandet. Fra Finland synes kun et eneste Tilfælde at være kendt. Julius von Wright¹ ved nemlig at berette om eet Tilfælde ifølge »en Jæger, senere Postmester i Joensuu, Aschan.« Mere end een Gang havde han, skjult i Nærheden af Reden, haft Lejlighed til at se, hvor-

¹ Julius von Wright: Kuopio-traktens fogelfauna. Bidrag till Finlands naturkännedom« S. 48—49.

ledes Hunnen, idet den holdt Ungen i Næbbet tværs over Kroppen, bar dem, en efter en, til det nærmeste Vand.

»Finlands Fåglar«¹ udtaler, idet den citerer ovennævnte Tilfælde, sin Forundring over, at denne Sag ikke er bleven langt bedre undersøgt, skønt Lejlighed dertil let maatte kunne faas, hvor Redekasserne findes umiddelbart op til menneskelige Boliger.

»Nordens Foglar«² omtaler Sagen kort uden at nævne nogle bestemte Iagttagelser: »De nysudklækkede Unger skal af Hunnen blive baaret i Næbbet til det nærmeste Vand«. Hvorvidt der i Skandinavien findes nogle Beretninger, der belyser Sagen, fremgaar ikke af denne forsigtige Udtalelse og er i øvrigt heller ikke mig bekendt.

I den ny Udgave af Naumann's Naturgesch. der Vögel Mitteleuropas citeres en Beretning efter »Ornithologische Monatschrift« (1891 S. 250) om, at en Skovrider har haft Lejlighed til at se, hvorledes Hvinandhunnen har baaret sine Unger fra Reden, der var beliggende omtrent 12—15 m højt oppe, ned til Jorden, og derfra igen tilbage til Reden. I Sibirien har man iagttaget, efter Seebohm, at Hunnen bærer sine Unger fra Reden, idet den griber dem med Næbbet lige mellem Hals og Krop, hen til en nærliggende Sø.

I den Litteratur, som Forf. har haft Lejlighed til at benytte, har der ikke været andre Oplysninger om dette Forhold.

Sidste Sommer (1916) kom jeg paa en ornithologisk Undersøgelsesrejse i det nordlige Finland, i »Mellersta Botten« i Sognet Haapavesi (64° 13' nordl. Bredde) til Gaarden Rantonen, hvor der fandtes rigeligt med »Hvinandekasser«, hvori der ogsaa rugede Fugle. Hvor langt tilbage i Tiden Indsamlingen af Hvinandæg paa denne Egn strækker sig, fandtes der nu ikke længere nøjagtige Oplysninger om; men man har i det mindste i 4 Menneskealdre anvendt Rugekasser. I Øjeblikket, hvor man væsentlig har Kasserne for Morskabs Skyld, er deres Antal steget til ca. 30.

De findes i en nærliggende Granlund og i enkelte Graner ved Landevejen, der fører til Kirkebyen. Nogle af Kasserne, der er lavede af udhulede, afhuggede Træstammer og omkring

¹ Magnus von Wright — J. A. Palmén: »Finlands Foglar«, senare afdelingen, s. 474.

² Gustaf Kolthoff — L. A. Jägerskiöld. Stockholm 1898.

75 cm lange og 27 cm i Tværsnit, er anbragte saa lavt, at man staaende paa Jorden kan naa dem med Haanden; men andre sidder ogsaa højere oppe, saa at man, hvis man vil se til dem, enten maa klatre op ved Hjælp af Sidegrenene eller ogsaa bruge Stige. Den nærmest anbragte Kasse er for Kuriositetens Skyld

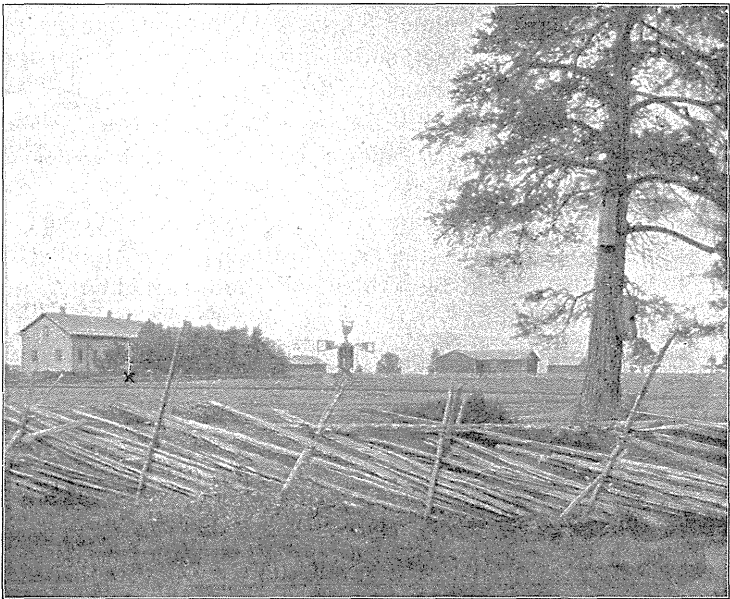

Fig. 3. »Hvinandekasser«. (Krydset viser Telefonpælen i Haven). Haapavesi, Rantonen.

ophængt paa en Telefonpæl omtrent 10 m fra Hjørnet af Bygningen.

Det var Midsommertid. Hvinænderne laa netop og rugede paa deres Æg. Paa Karkattijärvi saas nær den modsatte sivbevokste Bred de første Hunner med deres smaa Ællinger. Ogsaa i Kassen paa Telefonpælen rugede Hunnen, og vor Vært kunde fortælle, at Rugningen havde netop i disse Dage staaet paa i 3 Uger, saa at man kunde vente Ællingerne, naar det skulde være. Denne Omstændighed førte Samtalen hen paa det Forhold, hvorledes Ællingerne slap fra den højt beliggende Rede ned og ud i Vandet. »Jo, Hunnen siges at bære Ællingerne i Næbbet,« mente Værten, men tilføjede dog: »Men ingen her har set det med egne Øjne eller kender andre, der har set det.« Det var i Grunden ganske besynderligt, at der,

skønt der ved denne Gaard i flere Menneskealdre havde været en Mængde Kasser, virkelig ikke var nogen, der havde set, hvorledes Ællingerne kom ud. Da det imidlertid var meget usikkert, hvornaar Ællingerne vilde forlade Reden — det kunde jo godt endnu vare en eller flere Dage — kunde man ikke saa godt sætte sig til at holde Vagt.

Den næste Morgen kom der ude fra Haven en mærkværdig og uventet Meddelelse. Allerede tidligt paa Morgenen havde der været Koner i Arbejde, med at luge saa vidt jeg husker. Omtrent Kl. 10 om Formiddagen opdagede de pludselig, at der midt iblandt dem befandt sig et Kuld Hvinandællinger paa Vandring bort fra Gaarden. Om de kom, fordi de var blevet gjort bange, eller de kom ganske af sig selv og saaledes var paa deres egne Veje, kunde ikke konstateres. Alle i Nærheden styrtede til for at se paa det mærkværdige Fænomen. Ællingerne flygtede til et Gærde ligeved og fortsatte saa Rejsen ud mod Vandet, medens Moderen bekymret fløj omkring. To af Ællingerne blev fanget og foræret til Børnene, der absolut vilde have dem at passe.

For Sikkerheds Skyld undersøgte man ved Hjælp af en Stige Kassen henne paa Telefonpælen og saa da, at Ællingerne ganske rigtigt var borte, og at der kun var nogle Dun, Æggeskaller og et, aabenbart raaddent, Æg tilbage. Hvorfor den gamle ikke havde baaret Ungerne ud til Vandet, og hvorledes Ællingerne var kommet ned paa Jorden, var en Gaade. Da Kassen sad højt oppe og tilmed var temmelig dyb¹, skulde man nærmest synes, at Ungerne ikke ved egen Hjælp kunde være kommet ud. Det var ogsaa vanskeligt at forstaa, hvorfor denne »Rejse« ikke var foretaget midt om Natten, der dog maatte være den roligste og mest betryggende Tid til et saadant Foretagende.

Under Børnenes Jubel blev nu de fangne Ællinger bragt ind i Gaarden. Der anbragtes de i et temmelig stort Kar, som man hældte lidt Vand i; en ret stor Græstørv blev sat ned i Karret, der kunde Ællingerne saa klatre op for at lade sig tørre og varme i Solen.

Børnene kom med Fluer inde fra Stalden og kastede dem ned paa Vandet. Nogle af Fluerne var kun halvdøde, og straks

¹ En anden temmelig normal Kasse havde følgende Dimensioner: Højde 86 cm., Diameter 27. Hullets Diameter 9,5—10 cm og Afstanden fra Hullet til Bunden ca. 35 cm.

blev de angrebet af Hvinandællingerne, og snart kom Turen ogsaa til de døde, der ligeledes blev ædt. De behøvede saaledes ingen Undervisning af deres Moder om, hvordan de skulde skaffe sig Føden; alt gik ganske af sig selv.

Skønt man var fuldstændig klar over, hvorledes Ællingerne skulde passes, kom der imidlertid snart en Omstændighed, der begyndte at være ubehagelig. Ungerne var helt »overstadige« og vilde ikke blive nede i Baljen. Dennes Sider var ikke høje, kun 31—32 cm, men Ællingerne var jo ogsaa kun smaa og kunde ikke hoppe over; men de havde andre snedige Kunster.

Baskende voldsomt med sine smaa Stumper af Vinger hopper Ællingen op mod Randen, maaske faar den allerede fat første Gang med sine Kløer i den stejle Karvæg, standser et Øjeblik i denne Stilling og gør saa et nyt, men denne Gang meget kortere Spring og hager sig nu fast med den anden Fod. Efter to eller tre Tag sidder den nok saa smukt oppe paa Kanten og er parat til at hoppe ned paa Jorden. Det længste og første Spring maalttes at være 28 cm, hvilket turde betragtes som en Rekord i Højdespring for nyfødte Hvinandællinger. Baljen maatte overdækkes med Brædder, og kun lige i Midten lod man blive en Aabning, at Solen kunde komme ned.

Hvinandællingerne var saaledes smaa, ægte »Klatrere«. Men hvad Hensigt var der med denne Kunst, og hvorfor havde de saa krumme og skarpe Kløer? Naturen stræber efter Hensigtsmæssighed, og der maatte vel være en ganske bestemt Hensigt forbunden med disse Egenskaber.

Det er 29 Juni, og Afskedens Time fra den gæstfri Gaard er inde. De fremmede bliver fulgt langt paa Vej langs Vandet i denne Nordens sildige, lyse Aftenslumring. Jeg kan ikke lade være med ogsaa at sige Farvel til en Hvinandekasse, der hænger lavere end ellers. Staaende paa Tærne kan jeg lige naa op til Kassens Bund og tager den ned fra den gamle Grenstump, som den hænger paa. Den forsigtige gamle Hun tror ikke paa mine venlige Hensigter, men flyver bort. Jeg tager Laaget tilside og kigger ned. Se-se! Ungerne er allerede kommet frem, den sidste er ganske spæd og endnu helt vaad. De lidt ældre forstaar allerede at blive bange og dukker sig skræmt ned i Dunene.

Det var nu klart for os alle, at Øjeblikket var der, hvor vi kunde blive fri for stadig at leve i Uvished. Nu eller aldrig

var den fælles Mening, og da Folkene fra Gaarden var meget interesserede i Sagen, var det let at faa ordnet en systematisk Undersøgelse: Mand efter Mand skulde skiftes til at holde Vagt, og det nærliggende tomme Høskur skulde tjene til Skjulested.

Det varede saa længe med alle Forberedelserne, at Kl. blev 2 om Natten, da den første Vagt, min »Farbror«, Gaardens Ældste, blev sat paa Post, medens de andre gik hen for at sove. Natten var kølig, og Vagten, der maatte sidde bomstille paa sin Plads, havde Frakke paa og var desuden forsynet med en Kikkert, der blev anbragt i en Sprække i Væggen; endvidere havde han Slør paa for at kunne udholde at være der for de utallige Myg. — Solen steg langsomt op over Horisonten og sendte sine varmende Straaler ud over Naturen, der nu hegyndte at vaagne. Sangdroslen, Rødstjerten og Gulspurven havde hele Tiden ladet deres Stemmer høre i Nattens Stilhed, nu kommer ogsaa de andre Sangfugle til, den ene efter den anden, og snart er en munter Midsommerkoncert i fuld Gang, alt medens Solen kommer højere og højere og sender sine varmende Straaler ud i den kølige Morgenluft. Ænderne og de graastrubede Lappedykkere gribes ogsaa af Stemningen og tager med deres grove Stemmer Del i den almindelige Glæde. Der er ogsaa kommet Liv i Hvinænderne; en flyver hen til Kassen, en anden ned til Søen. Livligst er det mellem 4 og 5 om Morgenen. Ikke engang Hvinandehunnen, der dog skulde blive at varme sine Ællinger, kan holde sig i Kassen, men lister stille ud af det snævre Hul og skynder sig ned til de andre i Søen.

Der høres Basken af Vinger og i det samme et Klask oppe fra Taget. En af Hvinænderne har sat sig deroppe. Den faar snart Selskab af en til, en flyver bort, en anden kommer til, og der kan paa een Gang være 4 Stykker. Gennem det hullede Tag kan Vagten let se alt. Endnu mærkeligere forekommer det dog, naar nogle af disse Vandets Beboere sætter sig paa Grangrenene. Noget saadant maa vistnok være et temmelig sjældent Syn.

Hvinandehunnen kommer hen til Kassen. Den gaar dog ikke lige ind, men sætter sig paa Laaget. Derfra kan man saa let se paa, hvad der sker rundt omkring i Verden og samtidig vaage over Ællingernes Sikkerhed. Hvorfor bringer den dem ikke ud til Søen, venter den maaske til næste Nat? Ællingerne

holder sig ogsaa meget artige derinde, uden at klatre op og ud til Friheden som i Vandkarret.

Kl. 6 skiftedes Vagt. Søvnig kom den næste for at tage sin Tørn, det er Gymnasiasten fra Helsingfors, der lige er vækket fra sin bedste Søvn. Den gamle Hvinand flyver atter bort og kommer igen omtrent Kl. 8^{1/2}. Forgæves maa Vagten dog vente paa Gaadens Løsning; den Ære tilfalder Gaardens unge Vært, der Kl. 9 tager Vagten. Længe bliver Hunnen ikke derinde, atter viser den sig i Indgangsaaeningen og bliver siddende der. Paa den Maade plejer altid rugende Hunner at bære sig ad, naar der er nogen, der vil forstyrre dem, de kommer frem for at se, om der virkelig truer en Fare. Der sidder den nu aldeles ubevægelig og lader Vagten blive træt af uophørlig at stirre paa den og vente, at noget afgørende skal ske. Tyve Minutter gaar paa denne Maade; nu begynder Hovedet at røre sig uroligt. Pludselig styrter den sig bort fra Hullet, dog ikke ud i Luften som før, men lige ned paa Jorden nogle faa Meter fra Træet, og der bliver den liggende stille. Næppe er Moderen kommen bort fra Hullet, førend det fyldes af andre levende Væsener. Først viser der sig i Hullet samtidig 2 Ællinger, og uden at betænke sig ret længe kaster de sig ned til Moderen, idet de basker alt, hvad de kan, med de smaa Vingestumper. Efter disse 2 første fyldes snart hele Hullet med Ællinger, og en efter en styrter de sig ud fra Kassen ned til de andre paa Jorden. De falder ikke lige lodret ned, men glider i en Vinkel paa næsten 45° lige hen til den gamle. Næsten hele Tiden er der en i »Flugt«. Hele denne Episode tager 15—20 Sekunder. Derefter følger et kort Pustetur, den gamle venter aabenbart paa, om der endnu skulde komme en lille Efternøler.

Da der imidlertid ikke synes at komme flere, begiver Moderen sig afsted, mens Ællingerne ordner sig bagved den. Omtrent 10 m borte er Gærdet ved Landevejen, og derhen forsvinder Rejseselskabet for et Øjeblik. Henne over den aabne Vej gaar den gamle noget nedaddukket for at undgaa al Opmærksomhed, og saa flyver den, hvor underligt det end lyder, saa snart den er sluppet over Vejen og lader Ællingerne blive tilbage overladte til deres egen Skæbne. Om det maaske skyldes Spektakel fra en Lade i Nærheden, skal jeg lade være usagt. Hunnen lægger sig paa Vandet omtrent 100 m borte, et lille Stykke ude fra Bredden. Folkene fra Gaarden bliver alarmerede for at se paa

Ungernes Vandring og høre om Gaadens mærkværdige Løsning. Uden nævneværdig at bryde sig om Tilskuerne fortsætter Ællingerne deres Vandring i den Retning, hvor de saa Moderen forsvinde og naar snart ned til Bredden. Nu fortsætter de Rejsen udenvidere ved at svømme, fuldstændig som om det var en Beskæftigelse, de havde kendt længe. Allerede efter at være kommet faa Meter ud, dykker en af Ællingerne under Vandfladen, en anden følger efter, og straks er hele Flokken borte et Øjeblik. Svømmende og dykkende fortsætter de Rejsen, og snart er Ællingerne ude hos deres ventende Moder. De vender, og alle sætter nu Farten mod modsatte Bred af Søen.

Hunnen bar altsaa ikke sine Ællinger ned til Vandet; men de klatrede selv op til Hullet og kastede sig ud derfra, omtrent fra $2\frac{1}{2}$ m's Højde ned paa Jorden. Alene ved at hoppe var det umuligt for dem at naa op til Hullet, thi Afstanden var omtrent 30 cm eller 2 cm højere end Ællingernes Højdespring i Vandbaljen. Det var øjensynligt, at Ungerne fra Kassen paa Telefonpælen var kommet ud paa samme Maade, saa at denne Fremgangsmaade sikkert er almindelig der og ikke et enkelt Tilfælde,

Endelig er der det at bemærke, at Afrejsen ikke hos nogen af dem skete om Natten, men næsten midt om Dagen.

»Denne Flytning foretages altid i Nattens Stilhed,« siger J. von Wright, da han beretter Aschans Iagttagelser.

At Hvinandællingerne klatrer med deres skarpe og forholdsvis krumme Kløer op til Indgangshullet og derfra kaster sig ned paa Jorden er saaledes, saavidt mig bekendt, et hidtil ukendt Træk i vore Hvinænders Biologi. Om dette Forhold kun har lokal Betydning er vanskeligt at sige, da Sagen er saa lidet kendt. Fremtiden maa vise det.

Om den nord-amerikanske Hvinand (*Clangula glaucion americana*) har jeg set en Beretning (efter Naumann i Tidsskriftet »The Auk«, 1900 S. 207, V. Brewster), der næsten fuldstændig ligner ovennævnte. Redepladsen var i dette Tilfælde lige ved Vandkanten, saa at Ællingerne faldt umiddelbart ned i Vandet. Før Ællingerne kom ud, svømmede Moderen frem og tilbage paa Vandet nær ved Træet og gav Advarselsskrig. Da den derefter med en anden Stemme gav Signal til »Afrejse«, styrtede Ællingerne sig pludseligt ud, ligesom en Haandfuld Hagl kastet ned i Vandet, saaledes som Iagttageren fortæller. Hvilket

»Afrejsesignal« Ællingerne fik i Haapavesi af den gamle, kunde ikke iagttages. Der hørtes i det mindste ikke nogen Lyd.

Endnu nogle Ord om den store Skalleslugers Ællinger. Paa Bredderne af den Bottniske Bugt i Norra- og Mellersta-Österbotten, hvor den store Skallesluger paa Grund af Mangel paa hule Træer maa søge sig andre Rugepladser, og paa de øde, yderste Skær tales der ganske almindeligt mellem Fiskere og andre Folk, der er interesseret i Fuglelivet, om at Ællingerne kommer ud fra Rederne paa Fiskerhytternes Loftsrum paa samme Maade, som det sker hos Hvinanden, nemlig saaledes, at Hunnen bærer Ællingerne ned til Vandet. De eneste direkte Iagttagelser i denne Henseende, som jeg har hørt, lyder lige modsat. Det er to Iagttagelser, og i begge Tilfælde havde Moderen »ladet sig falde ned fra Loftet« og Ællingerne havde fulgt efter. I det sidste Tilfælde havde en af Ællingerne slaaet sig saa haardt imod en Sten, at den ikke kunde følge med de andre. Paa Loftet i Ulko krunni Bok udfor Ii (65° 20' nordl. Br.) vover den store Skallesluger efter Fiskernes og Lodsernes Paastand ikke at ruge, da det er saa højt oppe, at Ællingerne ufravigeligt maatte knuses, naar de skulde ud derfra. Men de plejer hvert Foraar at opsøge sig Rugepladser der omkring.